

класичними образами, так і з стилем casual. Третя модель (рис.1в) – базова шапка в теплому нейтральному кольорі. Вона легко інтегрується в будь-який гардероб і стане тією самою «улюбленою» річчю на кожен день. Розролені головні убори комфортні, стильні та універсальні речі для щоденного гардероба.

Рис. 1. Фото авторських шапочок (автор Катерина Гнатюк):
а – модель Мідл; б – модель Каліпсо; в – модель Поліус

Висновок. У роботі було розглянуто основні етапи виготовлення в'язаних головних уборів. Визначено, що якість виробу залежить від правильного вибору матеріалів, технології в'язання та дотримання всіх етапів виробництва. Отримані результати можуть бути використані на практиці при створенні в'язаних виробів.

Література

1. Дзикович Т.А., Рижих Т.С. Дизайн-проектування дитячих головних уборів у стилі «Animals». Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених та студентів, м. Хмельницький, 10-11 жовтня.2019 р. Хмельницький,, 2019. С. 104-105.

УДК
687.016

ЛІЛІЯ НАВОЛЬСЬКА, ЛЮБОВ ПОНУРКЕВИЧ
Київський національний університет технологій та
дизайну, Україна

ХУДОЖНЄ ПРОЄКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ СЦЕНІЧНИХ КОСТЮМІВ ЗА ДЖЕРЕЛОМ ТВОРЧОСТІ – МИСТЕЦТВО СХІДНОГО ТАНЦЮ

Мета. Розробити художній проєкт колекції сценічних костюмів, у якому поєднано традиційні форми й символи східного

танцю з сучасним дизайнерським баченням, принципами пластичної гармонії та сценічної виразності.

Ключові слова: сценічний костюм, східний танець, художнє проектування, сучасна колекція.

Постановка завдання. Мистецтво східного танцю уособлює гармонійне поєднання пластики тіла, ритміки руху, емоційного виразу та декоративної насиченості образу. Має глибокі історичні та символічні корені, у яких одяг відіграє не лише естетичну, а й сакральну роль. У традиційній культурі країн Близького та Середнього Сходу костюм танцівниці відображав соціальний статус, духовні уявлення й ритуальне призначення. В сценічній інтерпретації цей одяг трансформувався у самостійний художній об'єкт, який несе семантичне навантаження, підкреслює характер танцю, емоційний стан виконавиці та ідею постановки.

У процесі художнього проектування костюма важливими є пропорційність, фактура матеріалу, колористичне рішення та декоративне оздоблення. Кожен елемент костюма сприяє візуальній ритмізації танцю: лінії драпірування акцентують напрям руху, орнаментальні мотиви створюють візуальну «музику», а мерехтіння оздоблення передає енергетику виступу. Таким чином, сценічний костюм виступає медіатором між хореографічною дією і глядачем, допомагаючи розкрити внутрішній світ образу.

Метою дослідження є створення сучасної колекції сценічних костюмів для східного танцю, у якій відтворено філософію руху, символізм кольору та орнаменту, а також забезпечено функціональність і комфорт виконавиці. Для цього необхідно дослідити історію розвитку сценічного костюма в контексті східної культури, основні елементи композиції традиційного одягу танцівниць, та принципи сучасної інтерпретації у процесі художнього моделювання колекції.

Методи досліджень. У роботі використано візуально-аналітичний метод - для порівняння традиційних і сучасних форм сценічного костюма; історико-компаративний - для аналізу еволюції сценічного одягу країн Близького Сходу та його адаптації до сучасної європейської сцени; метод асоціативного мислення - для створення концептуальної моделі художнього образу колекції. Також застосовано морфологічний аналіз, що дав змогу систематизувати складові костюма: силует, крій, фактуру тканини, декоративні лінії, ритм композиційних членувань. На основі цього визначено домінантні ознаки: асиметрію, багатошаровість, драпірування, контрастне

поєднання блиску й матовості поверхонь, що забезпечують ефект пластичної динаміки.

Результати досліджень. Історія сценічного костюма для східних танців бере початок у традиційному вбранні Давнього Єгипту, Персії, Османської імперії та Індії, де художня форма одягу завжди мала ритуальне й естетичне значення. У давньоєгипетських танцівниць костюм складався з легкої лляної туніки, прикрашеної вишуканими шарфами з золотим орнаментом, масивними прикрасами та браслетами. Золото асоціювалося із сонцем і божественною силою, а лляна тканина – із чистотою духу та світлом (рис.1).

Рис. 1. Жіноча лляна сукня у Єгипті

З часом східний костюм зазнавав впливу різних культур – османської, перської, індійської, – набуваючи дедалі більшої декоративності. У танцювальному мистецтві він трансформувався у виразний сценічний образ, що поєднав жіночність і витонченість образу. Особливої популярності східний танець набув у Європі у 1930-1940-х роках завдяки голлівудським фільмам (рис.2), у яких створювався романтизований образ загадкової спокусниці Сходу. Саме тоді сформувався сучасний тип сценічного костюма Беледі (Baladi) або Bedleh.

Поступово сценічний костюм для східних танців еволюціонував у самостійний дизайнерський напрям, у якому поєднано національні традиції, театральну стилістику та вимоги до ергономічності рухів.

У сучасному костюмі важливим стає поєднання художньої експресії з комфортом: гнучкість матеріалів, адаптивність форм, можливість регулювання об'єму та підсилення сценічного світла за допомогою блискучих елементів. Особливу увагу в авторському проєкті (рис.3) приділено колористичній концепції. Основу складають відтінки червоного й золотого – кольори пристрасі, сили, життєвої енергії й величі. Додатковими є чорний і бірюзовий, які створюють контраст і глибину образу. Колір у колекції виступає не лише

естетичним, а й символічним засобом, що відображає темперамент східної жінки – пристрасної, загадкової, вольової.

Рис.2. Тая Каріока у голлівудському фільмі

Композиційні принципи костюмів побудовані на асиметрії, багат шаровості, драпіруванні та змішаних фактурах. Використано шифон, органзу, оксамит і металізовані нитки, які створюють гру світла і підкреслюють рух. Кожен елемент – від лінії крою до орнаментальної композиції – спрямований на візуалізацію пластики танцю. Наприклад, довгі декоративні елементи на поясі чи рукавах утворюють під час обертання ефект «пелюсток», що ніби розкриваються у русі.

У сучасному баченні сценічний костюм перестає бути лише відтворенням історичного прототипу. Він перетворюється на художню метафору східної культури, де поєднуються мінімалізм форми, динаміка руху та орнаментальна насиченість. Тому в колекції використано елементи модернізованого декору – лазерне вирізання, аплікацію, машинну вишивку металізованими нитками.

Рис.3. Колекція сценічних костюмів для танців

Особливістю проєктованої колекції є пошук рівноваги між традицією та сучасністю. Класичні мотиви східного мистецтва переосмислені через сучасні тенденції – структуровані силуети, геометричні ритми, лаконізм ліній. Такий підхід дозволив зберегти культурну ідентичність, водночас створивши образ, який відповідає естетиці сучасної сцени та міжнародним стандартам сценічного костюма.

Висновок. У результаті дослідження простежено історичні етапи розвитку сценічного костюма східного танцю, визначено художньо-композиційні особливості традиційних форм і здійснено їх сучасну дизайнерську інтерпретацію. На основі проведеного аналізу створено авторську колекцію сценічних костюмів, у якій поєднано культурну спадщину Сходу з принципами сучасного формотворення. Розроблені моделі відзначаються гармонійним поєднанням пластики силуету, колірної символіки та декоративної виразності. Запропоновані костюми мають високу художню цінність і функціональність, відповідають вимогам сцени та забезпечують виразність руху. Отримані результати можуть бути використані в подальших дослідженнях з художнього проєктування сценічного костюма.

Література

1. Костюми для східних танців. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://newsdaily.com.ua/legka-odyag/kostyumi/338-kostyumi-dlya-sxidnix-tanciv.html>
2. Історія виникнення східного танцю. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://impreza.rv.ua/blog/history-of-oriental-dance/>
3. Badlah (Wikipedia page). – URL: <https://en.wikipedia.org/wiki/Badlah>

УДК
7.745.684

ВІКТОРІЯ ВИСОЦЬКА

Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

ЗАСТОСУВАННЯ ІДЕЙ АПСАЙКЛІНГУ В ДИЗАЙНІ КОСТЮМА КРІЗЬ ПРИЗМУ РОБІТ ПАБЛО ПІКАССО

Мета. дослідити й обґрунтувати застосування ідей апсайклінгу в дизайні костюма крізь призму робіт одного з найвідоміших митців ХХ ст. – П. Пікассо.

Ключові слова: апсайклінг, дизайн костюма, мистецькі течії, трансформація, художник.